

Hjejlen

Årgang 30 • Nr. 1
April 2012

Dansk Ornitologisk Forening

Nordvestjylland

Hjejlen årgang 30 • nr.1 • april 2012

MEDLEMSBLAD FOR
DANSK ORNITOLOGISK FORENING, NORDVESTJYLLAND

Ansvarshavende redaktør: Thorkil Brandt • Tindbæk Byvej 30, 8830 Tjele
8750 8040 • thorkilbrandt@gmail.com

Layout, grafik: Henning Christensen • kudos@post.cybercity.dk

Tryk: A. Søe-Knudsen • lyn@langsom.dk

For- og bagside: Thorkil Brandt

Tegninger: Brian Zobbe

Oplag: 560 eks. ISSN 0903-9694

BESTYRELSE FOR DOF-NORDVESTJYLLAND:

Jan S. Kristensen (JSK) Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
Formand 9796 0796 • oz1iil@tdcadsl.dk

Henriette Tøttrup Hansen (HTH) Savværksvej 14, 7870 Roslev
Næstformand 9759 7848 • henriemad@hotmail.com

Susanne Primdahl (SPR) Bangsvej 15, 7850 Stoholm
Kasserer 9754 2261 • sus_primdahl@hotmail.com

Ole Lilleør (OLI) Balders vej 19, 8800 Viborg
Sekretær 8662 8032 • lilleor@gmail.com

Søren Michelsen Krag (SMK) Hesselbjergvej 29, 7900 Nykøbing M.
9775 1656 • jsmk@thisted.dk

Thorkil Brandt (TBR) Tindbæk Byvej 30, 8830 Tjele
8750 8040 • thorkilbrandt@gmail.com

Lars Mogensen (LM) Østervangsvej 7, 8830 Tjele
8665 3614 • mogensenlars@yahoo.dk

Anni Oppelstrup (AO) Bådsgårdvej 61, Hald - 7740 Højslev -
9753 8900 • a.e.oppel@vip.cybercity.dk

Karsten Hansen (KAHA) Nørrehedevej 12, Tange, 8850 Bjerringbro
8665 9031 • kikah@mail.dk

KONTAKTPERSONER:

Revisor: Karsten M. Andersen • **Repræsentantskabsmedlemmer:** JSK, HTH •

Kontaktperson i DOFs hovedbestyrelse: Kirsten Marie Haugstrup •

Ekskursioner: SPR m.fl. • **Lokalrapport (FUGLE og DYR i Nordjylland):** Frits Rost •

Fugleregistrering: OLI • **Friluftsrådet:** JSK •

Fugleværnsfonden: Eyvind Lyngsie Jakobsen •

Se desuden kontaktpersoner i kommunale grønne råd, sidst i bladet

INDHOLD

Information:

Kommende ture og møder 21 - 26

Turreferater:

Tange Sø - Gråmejsler 18

Fotoforedrag om Kenya 19

Vandstær og isfugletur 20

Artikler:

Beretning 2011 4

(F)ugletur i Skåne 11

Sølvhejre 15

Sidder lidt og griner 17

Klik dig direkte ind på din konto

I Netbank får du nemt og bekvemt overblik over dine konti. Du kan fx se din saldo, overføre penge mellem dine egne og andres konti og betale regninger – alt sammen fra 6 morgen til 2 nat. Indtast nogle få oplysninger fra indbetalingskortet, og din regning bliver betalt. Gå ind på vores hjemmeside, eller kom ind til os og hør mere.

Viborg Afdeling
Sct. Mathias Gade 68
89 26 26 26
nordea.dk

Nordea

Om for- og bagsidebillederne:

Af *Thorkil Brandt*

Hvidvinget Korsnæb er vidt udbredt i nåleskovsbæltet på hele den nordlige halvkugle. Alene i Rusland menes ynglebestanden at tælle 1-3 millioner par. Artens primære fødegrundlag er frø af lærk. I år med lav frøsætning og i år med stor ungeproduktion udvandrer store dele af bestanden. I sæsonen 2011-12 oplevede vi således i Danmark den hidtil største kendte invasion af Hvidvinget Korsnæb. For- og bagsidebillede til dette nummer af Hjejlén er taget i Kompedal Plantage i marts 2012.

Foto: *Thorkil Brandt*

Beretning 2011 DOF-Nordvestjylland

Af Jan S. Kristensen

Medlemssituationen

2010 blev året, hvor DOF Nordvestjylland rundede de 500 medlemmer. Således startede sidste års beretning med det gode budskab om medlemsfremgangen i 2009-10. Som det vil kunne ses i nedenstående tabel, er medlemstallet stagneret og har været svagt faldende i det forløbne år. Det er ingenlunde nogen katastrofe, ej heller er det et lokalt fænomen; samme tendens kan aflæses på landsplan. DOF har trods hvervekampagner i efteråret på landsplan haft en mindre medlemsnedgang. Når dette nævnes er det ikke for at male en vis herre på væggen, det er blot for at synliggøre, at det vil kræve en fortsat indsats, centralt og lokalt, at udvikle nye spændende tilbud og aktiviteter til vore medlemmer. I disse bestræbelser vil Internettet også fremover spille en meget stor rolle. De nye smartphones betyder, at folk har nettet med sig næsten døgnet rundt. Især vort store ønske om flere yngre medlemmer vil kunne fremmes ved at udnytte smartphone-applikationer inden for bl.a. DOFcall, DOFbasen og DOF's øvrige medier. På dette punkt ser vi alle spændt frem til de muligheder, der vil åbne sig efter Fugle i Feltens overgang til Web-version.

	<u>År 2009</u>	<u>År 2010</u>	<u>Maj</u> <u>2011</u>	<u>Sep</u> <u>2011</u>	<u>Okt</u> <u>2011</u>	<u>Nov</u> <u>2011</u>	<u>Dec</u> <u>2011</u>
DOF Nordvestjylland	478	516	507	501	507	505	497

Bestyrelsens mødeaktivitet

I året, der er gået siden sidste generalforsamling, er der afholdt syv ordinære bestyrelsesmøder samt det årlige 2-dages visionsseminar i Vejlerne. Derudover er der holdt møder i grupper og udvalg. Formen med færre bestyrelsesmøder, møder i udvalg samt et årligt 2-dages seminar har vist sig ganske brugbar. Men vi må naturligvis fra bestyrelsens side til enhver tid sikre den nødvendige koordinering med udvalgene. Bestyrelsesmøderne har i 2011 været begunstiget af, at begge suppleanter har deltaget i møderne på lige fod med den øvrige bestyrelse. Det indebærer, at vi til bestyrelsesmøder kan være op til 13 personer inkl. vort hovedbestyrelsesmedlem - lidt af en flok at holde styr på for en formand... Men rigtig dejligt, at så mange ønsker at bidrage til lokalafdelingens virke.

Visionsseminaret i Vejlerne

Årets visionsmøde i Vejlerne kunne rent fuglemæssigt ikke helt hamle op med forrige år, men en dejlig tur til Bygholmcenteret fik vi alligevel. Anderledes levede det faglige indhold helt op til ambitionsniveauet. Såvel bestyrelse som udvalgsmedlemmer var inviteret og vi var 13 deltagere, som nød godt af Aage V. Jensens Fondes gæstfrihed. Ud over diskussion og fastlægning af det kommende års virke, havde vi i år besøg af vores nyvalgte landsformand Egon Østergård. EØ havde tilbudt alle lokalafdelinger at komme på besøg for at høre, hvad der rører sig i lokalafdelingen, hvordan samarbejdet med Fuglenes Hus praktiseres, samt ikke mindst for at give et indblik i de udfordringer, vi sammen står overfor, som de ses fra en landsformands stol. Rigtig mange emner blev diskuteret, og der var en udbredt indbyrdes forståelse for de

forskellige problemstillinger. Lokalfdelingen fremførte bl.a., at skønt samarbejdet med Fuglenes Hus generelt er fint, var der især omkring de store naturpolitiske sager (saltsagen, vindmølletestcentret, vand- og naturplaner) ofte ikke den fornødne og forventede hjælp at hente fra DOF centralt. EØ forklarede, at DOF som en forholdsvis lille organisation ikke har de samme arbejdsmæssige resurser som f.eks. Danmarks Naturfredningsforening, men at kontoret hjælper i størst muligt omfang. EØ bad lokalfdelingen fokusere ekstra meget på kontakten til det enkelte medlem. Lokalfdelingen kan gennem lokale arrangementer som fugleture, foredrag og kurser aktivere og servicere medlemmerne på en mere personlig måde end det er muligt fra Fuglenes Hus.

Råd og bestyrelser

Lokalfdelingen har som tidligere år været repræsenteret i forskellige råd og bestyrelser. Der sidder gode lokale folk, som efter bedste evne repræsenterer DOF: Grønt Råd i Viborg Kommune (Karsten Hansen), Grønt Råd i Morsø Kommune (Jens Jørgen Pedersen), Grønt Råd i Thisted Kommune (Jan S. Kristensen) og Grønt Råd i Skive Kommune (Verner Hansen). I Skive kommune er kommunekontakt og grønt råd overgået fra Henriette T. Hansen til Verner Hansen. Da Henriette er i lykkelige omstændigheder og ønsker en pause i det naturpolitiske arbejde, er vi utrolig glade for, at Verner har taget udfordringen op. For Morsø, Thisted og Skive kommune er de grønne råds repræsentanter samtidig kommunekontaktpersoner. I Viborg er kommunekontakten Thorkil Brandt. Telefonnumre og mailadresser på ovennævnte personer kan findes på hjemmesiden og i Hjejlen og de står alle gerne til rådighed med

yderligere information om deres virke. Da jeg i sidste beretning beskrev, hvad de forskellige råd beskæftiger sig med, vil jeg denne gang kun nævne, hvem der sidder i de forskellige råd og grupper: Skovbrugerrådet for Thy og V. Hanherred (Jan S. Kristensen), kredsrepræsentant i Friluftsrådet kreds Nordvest (Jan S. Kristensen), kredsrepræsentant i Friluftsrådet kreds Limfjord syd (Allan Kjær Villesen), følgegruppen for Fly enge (Leif Novrup) og endelig Nationalpark Thy (Jan S. Kristensen). DOF-Nordvestjyllands deltagelse i det grønne partnerskab Naturplejenetværket for Thy/Mors fortsætter i 2012. Der er stadig visse juridiske spidsfindigheder forbundet hermed omkring organiseringen. Vi følger processen nøje og vurderer værdien af projektet løbende.

Lokalfdelingen var også repræsenteret ved indvielsen af det naturgenoprettede område Tissing Vig på Mors, som netop i de dage husede en amerikansk svømmesnepe.

Nationalpark Thy

Om arbejdet i nationalparken i det forløbne år kan siges følgende. Mulige placeringer af nationalparkcenter er indsnævret til ganske få muligheder. Råd og bestyrelse har senest været på en besigtigelse af de aktuelle steder; en bynær placering nær Stenbjerg, to steder omkring Vorupør, to placeringer ved Klitmøller og endelig en enkelt mulighed ved Bøgsted Rende.

Nationalparken opfylder i alt fald et af kriterierne for oprettelse! Det er den folkelige involvering. Ud over bestyrelsens 14 og rådets 17 medlemmer er en lang række lokale med i forskellige arbejdsgrupper, er turledere og medhjælpere i sekretariat og temacenter. Endvidere har mange af de frivillige deltaget i de af Nationalparken udbudte kurser og

uddannelsesmoduler, som skal øge deltagernes viden og evne til at formidle Nationalparkens natur og kulturhistorie til gæster og lokalbefolkning.

Således synes den formidlingsmæssige rolle udfyldt, og der kan derfor sættes yderlige fokus på et at Nationalparkens vigtigste formål, nemlig naturbeskyttelse og naturforbedring. I naturgruppen, hvor DOF er repræsenteret, arbejdes der primært med at igangsætte de projekter og ideer, som er nævnt i Nationalpark-planen. Af de aktuelle projekter med fugleinteresse kan nævnes et projekt ved Agger Tange, hvor der laves en regulering ved færgelejet, med det hovedformål at sikre vandstanden og give de bedst mulige forhold for en bedre græsning og dermed optimerede forhold for fuglelivet. Det er planen at føre vandet ud af den sydlige lagune med et permanent, reguleret udløb.

Et andet projekt, som formodes igangsat i 2012, er forundersøgelse til en egentlig naturgenopretning af Vang Sø. Søen har i dag ca. 1/3 af sin oprindelige størrelse efter en række afvandingsforsøg i slutningen af 1800-tallet. Der pumpes ikke ved søen og i visse våde år udfolder der sig stadig et fantastisk fugleliv. Med fjernelse af diger og lukning af grøfter m.m. kan tilstanden forbedres permanent.

Nationalpark Thys bestyrelse og råd har sendt et evalueringsskema ud, hvor man beder de enkelte organisationer evaluere det hidtidige arbejde i nationalparken med primær vægt på arbejdsform og relationer mellem råd, bestyrelse og den enkelte deltager.

En Nationalparkgruppe i DOF-regi er under oprettelse. Der er lavet en mailgruppe, men vi har stadig vort første møde til gode.

Naturpolitik

I sidste års beretning beklagede vi, at det naturpolitiske element ikke havde fået opmærksomhed nok i det daglige bestyrelsesarbejde. I erkendelse heraf oprettede vi omkring tidspunktet for sidste generalforsamling et naturpolitisk udvalg. I det forløbne år er det desværre kun blevet til et enkelt møde, hvor emnet primært var færdiggørelsen af høringssvar til vand- og naturplanerne samt en opstilling af aktuelle emner til det fremtidige arbejde. Et ønsket møde med Vagn Gerløv fra Nordjylland med fokus på landbrugssager blev ikke gennemført, men det er vort håb, at mødet kan holdes i år, hvis Vagn stadig er frisk på det.

De omtalte vand- og naturplaner fyldte rigtig meget de første 3-4 måneder af året. Vi fik udarbejdet høringssvar til næsten alle lokalafdelingens Natura 2000-områder for så vidt angår naturplanerne. Vandplanerne berørte vi kun overfladisk. Arbejdet med naturplanerne involverede en række af lokalafdelingens medlemmer, og på bestyrelsen vegne takkes alle de, der bidrog til høringssvarene. En gennemgang af de nyligt offentliggjorte naturplaner viser desværre ikke væsentlig hensyntagen til vore høringssvar. Umiddelbart er indtrykket desværre, at resultatet ikke har været indsatsen værd. På sidste generalforsamling kunne vi glæde os over, at den omfattende udledning af salt til Lovns bredning i forbindelse med udvidelsen af Gaslageret i Lille Thorup var blevet opgivet. Efterfølgende har Energinet søgt om og fået tilladelse til, at udskylle de bestående kaverner. Et projekt, der ganske vist kun medfører en saltudledning på under en 1/5 af det oprindelige projekt, men som dog alligevel vil tilføre Lovns bredning store mængder salt og dermed også en række tungmetaller. DOF-

Nordvestjylland og DOF-Nordjylland har som flere andre lokale interessenter anket tilladelsen; en afgørelse er endnu ikke truffet. Klagegebyret på 3000 kr. er efterfølgende lagt ud af DOF centralt. Energinet har senest inviteret til et dialogforum. I dette forum deltager vort bestyrelsesmedlem Anni Oppelstrup; ganske vist repræsenterer hun DN, men vi er sikre på, at hun også vil varetage DOF's interesser. Vindmølletestcenteret i Østerild, som trods stor modstand alligevel blev vedtaget i 2010, er nu under anlæggelse. Også dette projekt er ændret undervejs. De oprindelige 1500 ha skov, som skulle fældes, er blevet reduceret til mellem 400 og 500 ha. Den af DN fremsendte klage til EU har ikke kunnet bremse eller forsinke anlæggelsen. Den store anlægs-aktivitet har naturligvis fortrængt den før tilstedeværende fauna, fugle såvel som dyr. Bl.a. meldes den før så store bestand af kronhjort fuldstændig forsvundet. Til gengæld har vinterens jagtudbytte i de omkringliggende plantager overgået alle forventninger.

Ved anlæggelsen af testcenteret forsøges der skabt ny natur i randområderne. I den forbindelse har lokalafdelingen modtaget flere henvendelser fra lokale, som berettede om træfældning i fuglenes yngletid. I modsætning til træfældningen i forbindelse med selve testcenteret var etableringen af de ny naturområder ikke omfattet af forbuddet mod fældning i yngletiden. Lokalafdelingen har protesteret over for Naturstyrelsen Thy, som kunne meddele at de forsøgte at begrænse fældningen mest muligt, men at der i øvrigt ikke findes et generelt forbud med fældning i fuglenes yngletid, og at landets skovdistrikter altid har fældet træer i den periode. Egon Østergård har på DOF's vegne efterfølgende haft møde med Naturstyrelsen om denne

uheldige praksis.

Som det har kunnet læses i Fugle og Natur er der igangsat en omfattende registrering af trækfugle i testområdet. Som det også kunne ses i artiklerne er der i forbindelse med andre mølleprojekter i ind og udland observeret en ikke uvæsentlig fugledød. Lokalafdelingen ser med stor alvor på den risiko som møller og master udgør, og vil følge projektet med udelt betænkelighed.

Yderligere et testcenter for vindmøller er under projektering i Thy. Det drejer sig om et testcenter for husstandsmøller ved Sindrup Vejle i Sydthy. Omend dette testcenter er af mere beskeden karakter og med ret små møller (ca. 20 m), har man her forsat den ulykkelige praksis med møller i og ved naturområder. Testmøllerne ønskes placeret på et dige, der grænser umiddelbart op til et større Natura 2000 engområde.

Lokalafdelingen har sendt et høringssvar til det lokalplantillæg, som skal muliggøre testcenteret. Vi har i stedet foreslået alternative placeringer i landbrugsområder. Der foreligger endnu ingen afgørelse.

Nu skal hele beretningen ganske vist ikke dreje sig vindmøller, men DOF-Nordvestjylland har også afgivet høringssvar til Thisted kommunes vindmølleplanlægning. Kommunen valgte ikke at prioritere de forskellige projekter, men udsendte en bruttoliste med alle de ansøgte placeringer. Lokalafdelingen har indsendt et meget detaljeret høringssvar, hvor vi påpeger fejl og mangler i behandlingen af flere af de foreslåede placeringer. Høringssvaret kan ses på hjemmesiden.

Sagen om opdyrkning af et græsareal i Skals Enge, som blev anket helt tilbage i 2009 er nu afgjort og desværre ikke til vores fordel. En

afgørelse som dog var forventet.

Aktiviteter og arrangementer

Arrangementsudvalget har i det forløbne år formået at holde det flotte niveau fra sidste år. Flere af turene er årligt tilbagevendende, ja nærmest en tradition, lad os bl.a. nævne juleturen til Hald Sø og nytårsturen til Agger Tange. Dette års tilløbsstykke var begynderturen til Tange Sø og Skov, hvor Stinne Aastrup og Susanne Primdahl havde selskab af omkring 35 deltagere, næsten alle nye ansigter. Turen var annonceret i den lokale dagspresse, og selv om fremgangsmåden er ret bekostelig, må vi erkende, at det er en mulig vej til flere fuglekiggere og nye DOF-medlemmer.

De landsdækkende arrangementer som

Ørnens Dag på Vejlerne og Isbjerg og Fuglenes Dag i Hanstholm, Erslev Kær samt Hald Sø var alle godt besøgt og samtidig gode muligheder for at få udfyldt nogle isfuglefoldere.

Årets tur over flere dage gik til Anholt. Den blev afviklet i pinsen og Henriette T. Hansen havde 11 deltagere med.

En heldags bustur til Langeland måtte desværre opgives grundet for få tilmeldinger. Et meget tidligt afgangstidspunkt samt en relativt høj pris kan have været grund til de meget få tilmeldinger. En ny Langelandstur kan blive forsøgt igen, dog nok i privatbiler.

Alt i alt er der afviklet 26 ture siden sidste generalforsamling og der har været 19 forskellige turledere involveret. Dejligt at så mange stiller sig til rådighed som turledere.

Fiskeri

Outdoor

*Gode oplevelser
fortjener godt udstyr!*

PH Grej / PH-Outdoor.dk, Nørremøllevej 109, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 21 13 - www.ph-outdoor.dk

Det godt arbejdende arrangementsudvalg består af Susanne Primdahl, Gitte og Kaj Jensen, Lars Mogensen, Søren M. Krag og Erik Høst-Madsen. Hvis nogle skulle gå med en turleder i maven eller måske vil foreslå en mulig turlokalitet, kan disse personer kontaktes.

Som netop annonceret på hjemmesiden er der af lokalafdelingen udsprunget et nyt initiativ, nemlig Gråmejserne, som har til formål at arrangere ture på hverdage. Turene skal ses som et ekstra tilbud til bl.a. pensionister og andre arbejdsfri medlemmer. I skrivende stund er de første ture allerede afholdt. Initiativtagere til Gråmejserne er Anni Oppelstrup, Karsten Hansen og Erling Andersen.

En anden tilbagevendende begivenhed er Julehyggemødet. Også i år var deltagerantallet omkring de 35 personer, der ud over en hyggelig aften med lidt godt mad, kunne byde på de fugle- og naturbøger som Eyvind Lyngsie Jakobsen havde doneret til lokalafdelingen. Der blev afholdt en auktion med formanden som auktionarius. Sammen med en litografi med falke fra Ole Lilleør, indbragte bøgerne ikke mindre end 1800 kr. Tak til Eyvind og Ole for deres bidrag.

Der er afholdt 4 foredrag. I foråret havde vi besøg af Jørgen Stubgård fra DOF's Internationale Udvalg. Jørgen fortalte om fuglesøerne Prespa og Kirkini i Nordgrækenland. Siden 1991 har DOF, støttet af Aage V. Jensens fonde, været medlem af The Society for Protection of Prespa. Efter flere besøg er Jørgen Stubgaard en kompetent formidler af området.

I november lykkedes det os at få Peter Hjeds til Viborg for at fortælle om de røde glenter og den succes, hvormed de har bredt sig, specielt

i Østjylland. Peter har i mange år været artscaretaker for rød glente, og han gav med fotos og video et indblik i glenternes biologi, ringmærkning m.m.

Vores egen Karsten Hansen holdt i januar et fotoforedrag om Kenya. Karsten og Kirsten deltog i november 2011 i en DOF-Travel tur til Kenya og fortalte denne aften om turen og de store naturoplevelser. Foredraget var ledsaget af masser af billeder af Østafrikas fugle og dyr.

Og en uges tid før generalforsamlingen havde vi besøg af Kim Skelmosen og Lars Ulrich Rasmussen. De har flere gange deltaget i "Raptor Camp" på Malta, når rovfuglene passerer øerne om efteråret. De fortalte om den voldsomme illegale jagt, som finder sted på Malta og Gozo.

Hvert forår og efterår passerer tusindvis af blandt andet rovfugle Malta på vejen til og fra Afrika. De fugle, som mellemlander på øerne eller trækker over i lav højde, bliver i stort tal dræbt eller lemlæstet af krybskytterne.

Fuglekurserne med Ole Lilleør har kørt med hold både i foråret og i efteråret. Ole har dog bebudet, at han i 2012 kun vil holde et kursus, men har stillet sine undervisningsmaterialer til rådighed, hvis der skulle være en anden, som kunne have lyst til at prøve lærerrollen.

Fuglestudiekredsen har også været aktiv i 2011. Formen er ændret, således at møderne holdes hjemme hos Signe Uldall, som i år også fungerer som tovholder. Der er for tiden 12 deltagere i studiekredsen, som ud over møderne også har arrangeret ture til f.eks. Skagen og Falsterbo.

Et DOF-base-kursus forventes planlagt i efteråret 2012.

Hjejen, Hjemmesiden og Internettet

Igen i år lykkedes det at få 3 gode numre af Hjejen på gaden. Bladet har indeholdt artikler om stort og småt i lokalområdet, fine beretninger fra fugleture i ind- og udland og sidst men ikke mindst annoncering af vore arrangementer og referater herfra.

Selvom vores nuværende hjemmeside gennem løbende forbedringer i vid udstrækning har kunnet udfylde sin funktion, er det bestyrelsens ønske at udvikle og forbedre hjemmesiden. Det ville være rart med bedre muligheder for video- og billedvisning, udvikling af apps til smartphone, større brugervenlighed og forbedret layout. I den forbindelse har lokalafdelingen nedsat et hurtigt arbejdende "hjemmeside-task-force".

Caretakerprojektet

En hurtig gennemgang af Caretakerprojektet i DOF-Nordvestjyllands område viser, at der helt eller delvis er 12 registrerede områder i vore kommuner. I én IBA, Lønnerup Fjord, er det ikke lykkedes at etablere en Caretakergruppe. I to andre, Nisum Bredning og Løgstør Bredning, har vi ingen deltagere i gruppen. Skagerrak & sydlige Norskerende har meget begrænset deltagelse fra lokalafdelingen. I Geddal Enge & Sønderlem Vig og Glomstrup Vig & Agerø er der en lokalitetsansvarlig fra DOF-Vestjylland men med fin deltagelse fra vore medlemmer. Hjarbæk Fjord & Simsted Ådal ligger fuldt ud i vort område, og her er Stinne Aastrup lokalitetsansvarlig med flot deltagelse af øvrige gruppemedlemmer.

Lokalitetshjemmesiden for dette område viser et meget flot optællingsmateriale. Ligeledes er Lovns Bredning under Stinnes vinger; også her med flot lokal deltagelse i gruppen. Også Nørreådalen og Tjele Langsø ligger i vort område og her er det Thorkil Brandt, der

danne gruppe med lokale folk. Desuden har vi Vestlige og Østlige Vejler, hvor Steen Brølling og Carsten Krog Pedersen danner grupper med lokale medlemmer. Da Vejlerne er lukket område, varetages optællingerne af Ornit.dk med støtte fra Aage V. Jensens Fonde. Trods sidste års Caretakerkursus er det ikke lykkedes at etablere en gruppe for Agger Tange, men her foretages som tidligere ynglefugletællinger af Naturstyrelsen. Dette gør sig også gældende for Hanstedreservatet og Ålvand Klithede. På de to lokaliteter er Carsten Bjørnskov og Jens Jørgen Andersen caretakere.

Ud over disse grupper huser lokalafdelingen to artscaretakere, nemlig Henrik Haaning Nielsen (Dværghmåge) og Albert Schmidt (Mallemuk). Der skal lyde en stor tak til arts- og lokalitetsansvarlige samt til alle deltagere i grupperne.

Atlas III

Jeg vil kun kort nævne det forestående Atlas III projekt. Der vil komme meget mere information ud på et senere tidspunkt. Men det ligger helt klart, at der vil blive behov for at inddrage flere medlemmer end nogensinde før, hvis dette store projekt skal blive en succes. Heldigvis har flere af deltagerne i tidligere Atlas-projekter tilkendegivet at ville gå forrest. Her i Lokalafdelingen har foreløbig Ole Lilleør og Lars Mogensen meldt sig som koordinators, men der er også behov for koordinators i de andre kommuner i lokalafdelingen.

Således bestyrelsens beretning for DOF-Nordvestjylland. Vi sender en stor tak til alle de, der året igennem har hjulpet og deltaget i stort som småt i DOF-Nordvestjylland. Tak til bestyrelse, caretakere og aktive, tak til de samarbejdspartnere, som lokalafdelingen har været i berøring med, herunder Fuglenes Hus.

(F)UGLETUR I SKÅNE

AF Helle-Marie Aver

Fredag d. 10/2 drog medlemmer af lokalafdelingens studiekreds på fugletur til Skåne for fjerde gang. De første tre gange havde vi været af sted i september måned for at se rovfugletræk ved Falsterbo. Det havde været tre dejlige weekender med store fugleoplevelser, og derfor så vi nu frem til endnu en udflugt.

Denne vintertur var med håbet om at se de store rovfugle, som overvintrer ved søerne i Skåne. Men de sidste ugers kulde havde dog givet totalt tilfrosne søer, og ørnene var måske trukket væk, så det var lidt spændende, hvad Skåne ville byde på. Vi blev bestemt ikke skuffede.

Med uvurderlige tips fra Ole Lilleør og med Klaus Malling Olsens bog "Fugleture i Østdanmark og Sydsverige" i bagagen drog vi af sted.

Første lokalitet var Alnarpsparken lidt udenfor Malmö. Her var vi på udkig efter en annonceret perleugle. Det blev dog en anden ugleart, vi så først - nemlig spurveuglen. Dagaktiv, meget livlig og tillidsfuld, som den var, gav den både tid til iagttagelse og fotografering.

Perleuglen viste det sig, at vi i første omgang havde overset. Egentlig var den slet ikke så svær at få øje på, som vi troede. Den sad blot 3 meter oppe i et grantræ i den lille lund, som vi havde fået råd om at kigge efter i. Også perleuglen var tålmodig med os og lod os beundre den ligeså længe, vi havde lyst.

Perleugle

Foto: Helle-Marie Aver

Begeistrede over de to første ugler, besluttede vi at lede efter endnu en ugleart. Vi kørte derfor til Hardeberge mellem Lund og Dalby, hvor der er et kolossalt stenbrud. Her har stor hornugle ynglet siden 2003. Vi havde et tidligere år været der forgæves, men man kunne jo forsøge igen. Klokken var ved at være 17 - altså hen mod solnedgang - så det passede fint.

Heldet var med os, og i solnedgangen fik vi den at se. Et kvarters tid sad den imponerende ugle højt oppe på en af stenbruddets store bygninger og tudede et par gange med den dybe stemme, som skulle kunne høres op til 5 kilometer væk.

Fantastisk fredag med synet af Europas mindste ugle med en længde på blot 15-19 cm og største ugle på 65-70 cm!

Ingen tur til Skåne uden at besøge Fyledalen, så lørdag startede vi ud dér.

På vejen derop blev der talt røde glenter, men efter de første 20 stoppede vi. Rød glente er karakterfugl i Skåne og Sydsverige med godt 1000 ynglepar. Ved Fyledalen er set 200 røde glenter på én overnatningsplads.

Ved et besøg i Fyledalen skulle man kunne være næsten sikker på at få kongeørne at se.

Konservatoren i Aalestrup

- Trofæmontering
- Udstopning af fugle og pattedyr
- Restaurering af præparater
- Udlejning og salg
- Garvning af skind

JANE OG VAGN REITZ

- aut. zoologisk konservator fa.

Nørrehedevej 33 • 9620 Aalestrup • Telefon og fax 98 64 18 91

Spurveugle

Foto: Helle-Marie Aver

Dalen huser 2 ynglepar, og er om vinteren blandt de bedste lokaliteter for netop kongeørn. Vi fik dog ikke fornøjelsen denne gang. Efter sigende har det ene par tidligere haft redeplads på den østlige dalside, og fra "udsigtspladsen" har man kunnet se reden. Træet er nu faldet i en storm, og ørnene er rykket til anden yngleplads, men de ses stadig i dalen. I stedet for kongeørne fik vi synet af hele 5 havørne siddende i ét og samme træ, og det gik jo ganske fint an.

Vombs Enge og Vombssøen var en ny og spændende lokalitet for os. Søen var helt tilfrosset og fugletom. I mildere vintervejr er det ellers en lokalitet med et stort antal gæs

og andefugle og derfor store chancer for at se ørne. Vi kørte hurtigt videre til engene, og her stod gæssene - bl.a. de smukke blisgæs. Af rovfugle blev noteret blå kærhøg, fjeldvåge og musvåger.

Sidste dag i Sverige blev Falsterbokanalene besøgt. Her var kun delvist isdækket, og i vågerne lå mange andefugle, bl.a. stor og lille skallesluger. Fuglene lå tæt i vågerne i den smalle kanal og var som serveret for vores kikkerter og fotografiapparater.

Med dette som afslutning kunne vi rigtig godt tilfredse vende bilen hjemad med et Tak! til Sverige for endnu en god weekend.

Wing

8x42 & 10x42
1.765,-

Naturbutikken's
egen import

www.naturbutikken.dk

Se det store udvalg på www.naturbutikken.dk

Husk at du får 20 % medlemsrabat på beklædning, fodtøj og rygsække

Sølvhejre

Af *Thorkil Brandt*

For ikke så forfærdelig mange år siden, var Sølvhejren stadig meget sjælden i Danmark. I Finn Salomonsen, "Oversigt over Danmarks Fugle" fra 1963 er blot omtalt to fund, hvoraf det første er fra 1952. Da Tommy Dybbro i 1972 udgav den næste "Oversigt over Danmarks fugle", var der gjort yderligere 5 observationer og den danske liste omfattede nu 7 fund. Herefter begyndte det så at gå noget hurtigere. I Klaus Malling Olsen, "Danmarks Fugle – en oversigt" fra 1992 ses således, at der til og med 1990 forelå 34 dokumenterede fund. Og selv om Sølvhejren stadig var sjælden, blev den nu taget af den danske SU-liste – det var altså ikke længere nødvendigt at indsende en grundig beskrivelse, hvis man ville have en iagttagelse af Sølvhejre accepteret.

Siden har Sølvhejren været i støt fremgang. I 1990-erne blev der gennemsnitligt set 4-5 pr.

år. I perioden 2001-05 blev der set mellem 14 og 19 pr. år. Og af DOF's publikation "Fugleåret", der er udkommet hvert år siden 2006, fremgår, at der i perioden 2006-10 blev set mellem 31 og 69 fugle årligt med 2008 som det hidtidige rekordår. I de nævnte årstotaler er "gengangere" så vidt muligt undgået.

Man havde altså efterhånden vænnet sig til, at det ikke længere var helt usædvanligt at støde på en Sølvhejre i Danmark – godt nok var den sjælden, men der blev nu alligevel i løbet af året set en hel del rundt om i landet. Alligevel kom masseforekomsterne i 2011 som en gedigen overraskelse for de fleste. Og man kan da også roligt sige, at rammerne for vores hidtidige forestillinger om Sølvhejrens forekomst i Danmark blev sprængt godt og grundigt...

Alene forekomsterne i 1. halvår var bemærkelsesværdige. Fra halvåret findes således 295 dataposter i DOF-basen omhandlende indberetninger fra godt 50

Foto: Martin Høj Hansen

forskellige lokaliteter. Og rensat for gengangere var der tale om mindst 70 forskellige individer. Forekomsterne alene i dette halvår overgik altså det hidtidige rekordår 2008. De 'bedste' lokaliteter var Arreskov Sø på Fyn, Ulvshale på Møn og Bøtø Nor på Falster, der alle havde huset op til 3 ex. Men det skulle blive vildere endnu... Fra 2. halvår 2011 findes ikke mindre end 808 dataposter i DOF-basen med indberetninger

fra 100 forskellige lokaliteter. Og rensat for gengangere drejede observationerne sig om mindst 175 forskellige individer.

Topscorelokalerne var Rømødæmningen og Tryggelev Nor på Langeland, der begge som max. mønstrede hele 13 Sølvhejrer. Nørresø ved Tønder fulgte med 12 fugle lige efter. Næste område i rækken var Skallingen, der 'på sit højeste' kunne byde på 7 Sølvhejrer. Nørreådal i vores lokalområde var også godt med. Herfra foreligger i perioden 25/9-3/12 i alt 58 dataposter. Den største observation var fra 6/10, da der blev set 4 ved Viskum – og der kan nok let have gemt sig mere end disse 4 Sølvhejrer i Nørreådal.

Ser man på lidt ældre udbredelseskort er Sølvhejren så sent som i 1985 stadig en fåtallig ynglefugl i Europa med en udpræget sydøstlig forekomst. De nærmeste yngleområder lå således i grænseområdet mellem Østrig og Ungarn. Men siden da er udbredelsen mod nord og nordvest gået stærkt. En tungtvejende årsag hertil er uden tvivl, at der i en række lande blev gennemført jagtfredninger. Tidligere blev Sølvhejren stærkt efterstræbt pga. sine flotte fjer. Jagt i yngletiden, hvor fuglene var nemme at få ram på, havde således været vidt udbredt. Der er dog også sandsynligt, at klimaforandringerne med mildere vintre og tidligere forår har begunstiget Sølvhejren. Og det er sikkert kun et spørgsmål om få år, inden denne elegante hejre også indgår i den danske ynglefuglefauna.

Ledsagebilledet til denne artikel er taget af Martin Høj Hansen, der var heldig at være ved Tryggelev Nor på det helt rigtige tidspunkt – 11 Sølvhejrer på jorden og 1 i luften...

Sidder lige og griner!

Af Anni Oppelstrup

Januar 2012.

Vi har fast hver dag et flagspættepar, som nyder godt af vores veldækkede bord i haven. Denne morgen kan jeg næsten ikke se ud af vinduet, for blæsten fra syd pisker regn og slud på ruden. Men jeg SKAL jo lige se, hvem der gæster foderbrættet!

Blåmejser og musvitter gynger rundt i vinden på kassen med nødder, og på jorden er grønirisker, skovspurve, fasan og bogfinker i gang med korn og solsikkekerner.

Og fatter flagspætte er også kommet – for han SKAL jo ha' sin morgenhavregryn! I dag sætter han sig noget usædvanligt på nordsiden af træstammen og **under** kassen med havregryn. Her er læ for den kraftige vind fra syd og

regnen fra oven, men alligevel sidder han med spredte ben og klamrer sig til træet...

Lidt senere tager han mod til sig og stikker hovedet frem i snevejret, men uha nej - ind i læ igen! Pludselig **skal** det være – han strider sig i regn og slud op til maden, snupper lidt, og bakker derefter hurtigt ned ad træstammen igen til den beskyttede plads på nordsiden af træet og guffer maden i sig der. Dette gentager han rigtig mange gange - indtil han har fået nok!

Og hvad kan man så lære af det: Tjahhh – flagspætter vil som vi helst indtage morgenmaden i tørvejrl!

Nu sidder jeg så og venter spændt, om mutter flagspætte er lige så sart og magelig som fatter flagspætte. Det må tiden jo vise!

Foto: Anni Oppelstrup

Turreferater

Tange Sø – Gråmejsetur d. 10-1-2012*Af Karsten Hansen*

Turlederen var spændt på hvor mange, der ville møde op til vores første gråmejsetur i lokalforeningen, og hvordan det nye initiativ med fugleture på hverdage ville blive modtaget. Jeg blev glædeligt overrasket – 12 mødte op ved Energimuseet, og vi begav os ud i det spændende kultur-naturområde ved Tangeværket, der er godt for både småfugle og fugle på søen.

Vi fik fine kig på dompapper, halemejser og grønsiskener både med håndkikkert og skop, derefter kunne vi studere ænder m.m. på søen fra dæmningen. Vi havde masser af blishøns, små flokke af troidænder, hvinænder og store skalleslugere på fin afstand, så vi kunne gennemgå deres særlige kendetegn.

Herefter kørte vi ned til Tange Roklub, hvor vi atter kunne få et godt kig på de store skalleslugere, en enkelt sangsvane lå ovre i Tange Å med en masse lokale franskbrødsænder. Nogle få af os fik et glimt af en isfugl komme flyvende over vandet, men som sædvanlig gav den os kun en opvisning i få splitsekunder.

Vi sluttede ude ved Tange Sø Badestrand, hvor vi drak kaffe og endnu en gang kiggede på ænderne, en lille flok grågæs og et par tusind storm-, hætte- og sølvmåger i indflyvning til

deres natlogi ude på søen.

Det blev en fin start på Gråmejserne, 12 engagerede turdeltagere, nogle meget fine fugleobservationer samt mildt og nemt vejr, så jeg ser frem til næste gråmejsetur i Viborgområdet den 9. februar.

Foto: Kent Pedersen

Vi ser på sangsvane og stor skallesluger i Tange Å.

Turreferater

Fotoforedrag om Kenya d. 18-1-2012

Af Henriette Tøttrup Hansen

Onsdag aften var 25 tilhørere på en gratis rejse til Afrika, hvor vi på meget levende vis blev præsenteret for farvestrålende fugle og pattedyr i Kenya. Karsten og Kirsten Hansen var på denne tur med DOF-Travel i november 2011 i hele 3,5 uge. dermed kunne de nå at rejse rundt i store dele af landet, og opleve både højland, bjerge, regnskov, slette og kyst. Selvom det var en fugletur med over 500 arter, fyldte pattedyrene selvfølgelig også meget. Især elefanterne i deres rette element gjorde stort indtryk, men også leoparder på tæt hold liggende dovent i et træ var uforglemmeligt. Det er jo noget helt andet end zoologisk have, så vi fik vist alle lyst til at opleve de vilde fugle og dyr i naturlige omgivelser.

Foto: Henriette Tøttrup Hansen

 Turreferater**Vandstær- og isfugletur med Gråmejserne d. 9-2-2012**

Af Karsten Hansen

Resultatet af tureturen rundt til 4 lokaliteter i Viborgs omegn for at se vandstær og isfugl blev meget fint! 8 deltagere på turen fandt i alt 6 vandstære, 1 isfugl og 1 bjergvipstjert, så forventningerne blev rigeligt indfriet!

Vejret var flot med let frost, sol og vindstille. Først var vi ved Søndermølle, hvor 2 vandstære præsenterede sig, dernæst papfabrikken i Bruunshaab, hvor vi fandt en enkelt med snavset hagesmæk. Hvad mon den havde været i? Ved Rindsholm Kro fandt vi 2 og tilmed en bjergvipstjert. Vi sluttede med at gå turen fra Skytteholmen ved Hald Sø langs åen til Non Mølle og tilbage. Her kunne vi iagttage den mest scenevante af vandstærerne på tæt hold. En isfugl, der sad på en gren over det oprindelige åløb, var også meget præsentabel og blev set af alle.

Ellers så og hørte vi i vinterlandskabet musvit, blåmejse, sumpmejse, halemejse, træløber, spætmejse, grønsisken, grønirisk, skovspurv, solsort, sjagger, ringdue, skovspurv, fiskehejre, knopsvane, gråand og lille lappedykker.

Nogle enkelte af os kunne ikke dy os og kørte, efter at turen var slut, til Niels Bugges Kro. Det gav en isfugl mere, men dog ingen vandstær.

Sumpmejse - tidligere kaldet
Gråmejse.

Foto: Anni Oppelstrup

Kommende ture

**Vadefugle og lysbugede knortegæs på Mors og Agerø -
Gråmejsetur: d. 25/4-2012**

Mødested: Ørndrupvej 121, 7960 Karby kl. 9.00

Turleder: **Erling Andersen 9793 6427 / 3023 6427**

Vi starter med at køre ud til Mågerodde for at se, hvad der opholder sig der. Derefter kører vi rundt til et par gode strandengslokaliteter, inden vi fortsætter til Agerø, hvor vi går ned til skjulet og kigger ud over engene for at se, hvad der opholder sig der. Der vil vi også nyde kaffen.

Så kører vi til Tissingvig for se det genoprettede naturområde. For de, der har lyst til mere, kan vi køre til Rotholmene, et rigtig godt vadefugleområde, som ikke så mange kender.

Turen slutter ca. kl. 12.00.

Rundtur i Vejlerne: d. 29/4-2012

Mødested: Kogleaks skjulet, Fjordvej, 7742 Vesløs kl. 5.30

Turleder: **Erling Andersen 9793 6427 / 3023 6427**

Vi starter ved Kogleaks skjulet (Kærup Holme skjulet), hvor vi skal høre rørdrummen pauke og måske også får den at se. Er vi heldige, ser vi også alle 3 lappedykkerarter - toppet, gråstrubet og sorthalset.

Der vil være grågæs med gæslinger og masser af forskellige ænder.

Derefter kører vi til Han Vejle skjulet, hvor vi vil nyde morgenkaffen ude i rørskoven, hvorefter vi tager Krap tårnet og Bygholmdæmningen.

Hvis vi kan klare mere, slutter vi af med Arup Vejle skjulet, hvor vi vil se, om skestorkene yngler på Melsig.

Agerø, Mors: d. 5/5-2012

Mødested: P-pladsen umiddelbart efter Agerøvej 23 (dæmningen) kl. 7.30 (senere p-pladsen ved nr. 32)

Turleder: **Eyvind Lyngsie Jakobsen 8667 1646**

Ynglefugle, der har overvintret under sydlige himmelstrøg, er ankommet, og de overvintrende trækfugle er endnu ikke rejst. Udover at besøge Agerø-reservatet, søger vi at nå Østagerø og muligvis Sydagerø. De lysbugede knortegæs og hjejlerne vil være dominerende.

Turen slutter ca. kl. 11.00-12.00.

Eventuel samkørsel fra Viborg ved henvendelse til turlederen.

Kommende ture

Fuglestemmetur i Sdr. Resen Naturpark - Gråmejsetur:**d. 10/5-2012**

Mødested: P-pladsen ved Sdr. Resen Naturpark, 4-500m vest for Sdr. Resen Kirke, Baunevej 28, 7470 Karup kl. 7.00

Turleder: **Anni Oppelstrup 2893 1072**

Området ved Sdr. Resen Naturpark blev skabt i tiden, da man gravede efter brunkul. Efter 1960 blev det tilplantet og fremstår nu med dybe slugter, høje sandbjerge, stille søer, skove samt enge langs Karup Å.

Vi vil gå en tur på stierne i området, lytte til fuglenes sang og få gode huskeregler til, hvordan man nemt lærer de forskellige fuglesanges særpræg.

Der bliver selvfølgelig tid til kaffepause undervejs.

Turen slutter ca. kl. 11.

Ved ønske om samkørsel kontaktes en af Gråmejsernes kontaktpersoner. De kan findes på forsiden <http://www.dof-nordvestjylland.dk/index.php>

Fuglenes Dag ved Eskjær: d. 27/5-2012

Mødested: P-pladsen ved Eskjær Gods, Eskjærvej 21, 7870 Roslev kl. 6.30

Turleder: **Anni Oppelstrup 2893 1072**

I Eskjær Skov er der mulighed for gode naturoplevelser, og netop nu er fuglekoret på sit højeste. Vi håber på at høre forskellige mejser, rødstjert og flere sangere. Vi vil fordybe os i sangenes forskelligheder og koble nogle huskeregler på, så hvis du vil lære de fugle, du har hjemme i haven, at kende på stemmen, vil du med udbytte kunne deltage i denne tur. Deltagelse kræver ingen forkundskaber.

Medbring gerne kikkert, fuglebog samt kaffe.

Turen slutter ca. kl. 8.30.

Vi husker turene for dig med vores e-mail service!

Vi tilbyder vores medlemmer at sende en påmindelse pr. e-mail, når tidspunktet for et arrangement nærmer sig. Det eneste, du skal gøre, er at skrive til Susanne Primdahl på sus_primdahl@hotmail.com og bede om at komme med i ordningen.

Kommende ture

Fuglenes Dag ved Hald Sø: d. 27/5-2012

Mødested: P-pladsen ved laden, Hald Hovedgaard, Ravnsbjergvej 76, syd for Viborg kl. 6.00

Turleder: **Villy Lauritsen 2943 6803**

Morgenturen er for alle – børn og voksne - nybegyndere og øvede fuglekiggere. Fuglesangen er på sit højeste netop nu, så der er gode muligheder for en stemningsfuld tur. Området har en meget varieret natur med hede, skov og sø og dermed mulighed for mange forskellige fuglearter. Turlederen svarer gerne på spørgsmål og fortæller om fuglene og deres sang.

Der er planlagt en kaffepause på turen, så det er en god ide at tage morgenkaffen med. Medbring også gerne kikkert og evt. en fuglebog.

Turen slutter ca. kl. 9.00.

Fuglenes Dag omkring Hanstholm Fyr: d. 27/5-2012

Mødested: P-pladsen ved Hanstholm Fyr, Tårnvej 21, Hanstholm kl. 06.00

Turleder: **Søren M. Krag 4029 2983 og Jan S Kristensen 8175 9040**

Vi lusker rundt i det spændende krat omkring fyret, hvor der skulle være rimelig sikkerhed for bl.a. karmindompap. Undervejs nydes den fantastiske udsigt ud over nationalpark Thy. Vi slutter af med morgenkaffe i Hanstholm Naturskole.

Turen er velegnet til nybegyndere. Der kan evt. lånes kikkerter.

Turen slutter ca. kl. 9.00.

Afholdes i samarbejde med Natur og Miljø, Thisted Kommune.

Aftentur langs Sundby Sø: d. 1/6-2012

Mødested: Hotel Vildsund Strand, Ved Stranden 2, Vildsund, 7700 Thisted kl. 19.00

Turleder: **Erling Andersen 9793 6427 / 3023 6427 og Poul Holm Pedersen**

Sundby sø, der er 45 ha., blev gendannet i efteråret 2008. Fuglene tog straks søen til sig, og allerede det efterfølgende år ynglede der op til 30 par blishøns, 15 par gråstrubede lappedykkere og 15 par gråænder. Der er registreret 107 fuglearter fra søen.

Turen ved Sundby sø, vil være en gåtur på ca. 5 kilometer på søens vestside. Fra mødestedet ved Hotel Vildsund Strand samles vi i så få biler, som muligt, og kører til P-pladsen ved Østergårdsvej. Når vi har gået turen tilbage, kører vi chaufførerne retur til deres biler ved Østergårdsvej.

Kommende ture

Vilsted Sø - Gråmejsetur: d. 13/6-2012

Mødested: P-pladsen for enden af Sjørupvej, 9670 Løgstør kl. 8.00

Turleder: *Karsten Hansen 4047 8924*

Vilsted Sø er et 10 år gammelt naturgenopretningsprojekt og Nordjyllands største sø. Søen rummer normalt mange lappedykkere, ænder, vadefugle og småfugle. Vi ser hvad søen byder på en forsommerdag fra fugletårnet og udvalgte steder søen rundt.

Turen slutter ca. kl. 11.

Ved ønske om samkørsel kontaktes en af Gråmejsernes kontaktpersoner. De kan findes på forsiden <http://www.dof-nordvestjylland.dk/index.php>

Natravnetur ved Tvorup Hul: d. 21/6-2012

Mødested: P-pladsen ved Tvorup Hul, Tvorup Klitplantage kl. 22.00

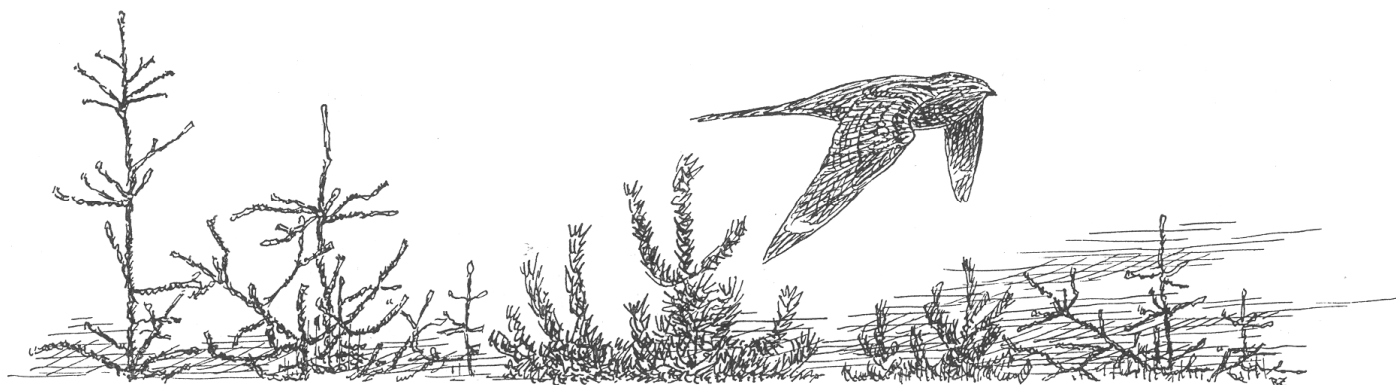
Turleder: *Skovløber Jens Jørgen Andersen 2222 1652*

En sen aftenvandring i Tvorup Plantage, hvor vi forsøger at lytte os frem til denne skumringens fugl.

Vi fortæller om den særprægede, fåtallige ynglefugl med den flaksende flugt og den snurrende stemme, og om hvad det er, der gør netop Tvorup Plantage til en god biotop.

Turen slutter ca. kl. 24.

Turen arrangeres i samarbejde med Naturstyrelsen Thy.

Kommende ture

Fuglene i Finderup Øvelsesterræn: d. 23/6-2012

Mødested: P-pladsen ved indgangen til Finderup Øvelsesplads, Holstebrovej 183A-183B, 8800 Viborg kl. 6.00

Turleder: ***Susanne Primdahl 2170 6203, Kirsten Marie Haugstrup 2447 4453, Gitte og Kaj Jensen 2328 1942***

Vi går en tur i det spændende område, hvor der er masser af plads samt fred og ro til både at iagttage og lytte til fuglene. Blandt småfuglene plejer der at være rigtig mange bynkefugle, og området huser også hedelærker og rødryggede tornskader. Udover alle småfuglene kan vi møde lappedykkere, ænder og gæs i små antal på søerne rundt i området, og musvågen og tårnfalken er faste beboere på stedet.

Vejene består nogle steder af løst grus, så tag fodtøj på, der kan klare det. Udover kikkert kan man også have fordel af teleskop, da området er meget åbent.

Vi holder en pause undervejs, hvor man evt. kan nyde sin medbragte kaffe el.lign.

Fra Holstebrovej køres ca. 200 meter ind ad Krogsgårdevej, før man kommer til P-pladsen, hvor vi mødes.

Turen slutter ca. kl. 9.00.

Fugletur på Borup Hede - Gråmejsetur: d. 3/7-2012

Mødested: P-pladsen ved indgangen til heden kl. 8.00 (se kørevejledning nedenfor)

Turleder: ***Anni Oppelstrup 2893 1072***

Den smukke Borup Hede ligger ned til den slyngede Simested Å og udgør en central del af den 450 ha store fredning af Simested Ådal. I området yngler bynkefugle, skovpiber er karakterfugl, og hvis vi er heldige, finder vi også rødrygget tornskade.

Vi vil gå en tur på ca. 3 km. i det let kuperede område, så solidt fodtøj kan anbefales.

Kørevejledning:

Følg Borup Hedevej ved Skals, Viborg Kommune, fortsæt under hovedvej 579 til P-plads ved indgangen til heden.

Turen slutter ca. kl. 12.

Ved ønske om samkørsel kontaktes en af Gråmejsernes kontaktpersoner.

De kan findes på forsiden <http://www.dof-nordvestjylland.dk/index.php>

Kommende ture

Agger Tange - Gråmejsetur: d. 14/8-2012

Mødested: P-pladsen ved færgelejet, Agger Tange kl. 8.00

Turleder: *Erling Andersen 9793 6427 / 3023 6427*

I august måned kan Agger Tange være et mylder af vadefugle, især hvis der er lavvandet i lagunesøen. Desuden er der chance for suler og kjoer langs kysten og måske også mulighed for både vandrefalk og dværgfalk. De sidste par år har der også været skestørke på tangen.

Turen slutter ca. kl. 12.

Ved ønske om samkørsel kontaktes en af Gråmejsernes kontaktpersoner. De kan findes på forsiden <http://www.dof-nordvestjylland.dk/index.php>

Grynderup Sø: d. 19/8-2012

Mødested: P-pladsen ved udsigtsplatformen overfor Skruen og Grynderupvej 47, 7870 Roslev kl. 9.00

Turleder: *Henriette Tøttrup Hansen 2460 5089*

Dette er det første år, vi kan se resultatet af genskabelsen af Grynderup sø, som har været tørlagt siden midten af 1800 tallet. Derfor er det meget spændende, hvilke fugle den 140 ha store sø kan byde på. Men på denne årstid skulle der gerne være en del rastende ænder og vadefugle. Der skulle også gerne være etableret nye fugletårne, som vi kan afprøve.

Man kan læse mere om projektet på <http://www.skive.dk/natur+milj%c3%b8+trafik/vandl%c3%b8b+og+s%c3%b8er/naturgenopretning/grynderup+s%c3%b8>.

Tag gerne kaffe/the med. Turen forventes at vare ca. 3 timer.

Turen arrangeres i samarbejde med Skive Kommune.

DOF-Nordvestjyllands kontaktpersoner

i kommunale grønne råd og i forbindelse med natur- og miljørager:

Thisted Kommune:	Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson: Jan S. Kristensen, Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm 9796 0796 e-mail: oz1iil@tdcadsl.dk
Morsø Kommune:	Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson: Jens Jørgen Pedersen, Violvej 3, 7900 Nykøbing M 9772 0420 e-mail: vilspeder@webspeed.dk
Skive Kommune:	Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson: Verner Hansen, Vestervang 23, 7800 Skive 2421 9979 e-mail: vangsgaard.hansen@gmail.com
Viborg Kommune:	Medlem af Det grønne Råd: Karsten Hansen, Nørrehedevej 12, Tange, 8850 Bjerringbro 8665 9031 e-mail: kika@mail.dk Kontaktperson: Thorkil Brandt, Tindbæk Byvej 30, 8830 Tjele 8750 8040 e-mail: thorkilbrandt@gmail.com

DOF- Nordvestjyllands arrangementsudvalg

Susanne Primdahl	Bangsvej 15, 7850 Stoholm 9754 2261 / 2170 6203 e-mail: sus_primdahl@hotmail.com
Gitte & Kaj Jensen	Bjarkesvej 23, 7800 Skive 2328 1942 e-mail: kajjensen@webspeed.dk
Lars Mogensen	Østervangsvej 7, 8830 Tjele 8665 3614 / 3195 1805 e-mail: mogensenlars@yahoo.dk
Søren Michelsen Krag	Hesselbjergvej 29, 7900 Nykøbing M. 9775 1656 / 4029 2983 e-mail: jsmk@thisted.dk
Erik Høst-Madsen	Bakkevej 4, Borre, 8850 Bjerringbro 2685 1674 e-mail: ehbm@energimail.dk

Stof til HJEJLEN:

- Tekster sendes til redaktøren (adresser i kolofonen på side 2).
- Tekster modtages helst i elektronisk format.
- Illustrationer og billeder sendes til redaktøren, og disse modtages i digitalt format eller på papir.

Deadline:

Bladet udsendes normalt 3 gange om året. Deadline for næste nummer er
15. juli 2012.

ISSN 0903-9694

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen

Østervænget 27

8800 Viborg

